Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/ESPO/MgD/007/26
Názov predmetu	Politický systém EÚ
Rozsah	2P + 1S
Počet kreditov	5
Vyučujúci	doc. Mgr. Peter Švik, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Priebežné hodnotenie (50%):
- Aktívna účasť na hodinách (max. 2 ospravedlnené absencie; 10%).
- Vypracovanie semestrálnej práce na konkrétne zadanie v rozsahu 3000 – 4000 slov, práca musí spĺňať kritéria vyplývajúce zo smernice FSV o písaní záverečných prác (40 %).
Úspešné absolvovanie záverečnej písomnej skúšky (max. 50%).
Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať v súčte z oboch častí minimálne
56% Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Cieľom kurzu je poskytnúť študentom ucelené vedomosti o európskej integrácii, ktorá viedla k vzniku Európskej únie a pochopiť hlavne jednotlivé politické vzťahy a procesy, odohrávajúce sa v rámci jej politického systému. Absolvovaním predmetu študent nadobudne potrebné teoretické poznatky, na základe ktorých dokáže samostatne analyticky hodnotiť jednotlivé politiky EÚ, inštitucionálnu štruktúru EÚ ako aj všetky úrovne vzťahov, kreujúce sa v kontexte EÚ dovnútra i navonok. Po absolvovaní kurzu by mal byť študent schopný chápať úlohu EÚ vo svete. V rámci prednášok budú študenti vedení k diskusii o jednotlivých problémoch, ktoré sa riešia v rámci EÚ.
Študent po absolvovaní predmetu získa tieto vedomosti, zručnosti, kompetencie: Vedomosti:
študent si prehĺbi a rozšíri vedomosti spojené s vývojom Európskej únie,
študent získa vedomosti o inštitucionálnej štruktúre EÚ,
študent sa oboznámi so kľúčovými aspektmi vývoja rozhodovacích právomocí
v rámci inštitúcií,
študent si prehĺbi a rozšíri vedomosti spojené s teoretickými prístupmi európskej integrácii. Zručnosti:
študent porozumie fungovaniu Európskej únie ako politickej entity,
študent rozumie vývoju zahraničnej politiky po Lisabonskej zmluve a vzťahom EÚ s globálnymi aktérmi,
študent je schopný zhodnotiť fungovanie Únie ako celku,
študent je schopný identifikovať jednotlivé politické vzťahy a procesy, ktorá sa odohrávajú v rámci politického systému.
Profesijné kompetencie:
študent vie aplikovať teoretické znalosti v rámci jednotlivých politík,
študent je schopný identifikovať zmeny v dôsledky aktualizácie zmluvného práva,
študent je schopný porozumieť fungovaniu nadnárodnej organizácie,

študent je schopný na praktických príkladoch identifikovať rozhodovacie procesy v jednotlivých politikách,
študent je schopný aplikovať tieto vedomosti v rámci ďalších odborných predmetov v rámci štúdia, ako EÚ v procese globalizácie, Charakter a podoby europeizácie a ďalšie.
Prenositeľné kompetencie:
• Organizovanie a plánovanie práce;
• Schopnosť prijímať rozhodnutia a niesť zodpovednosť;
• Strategické a koncepčné myslenie;
• Analytické myslenie;
• Kreativita;
• Komunikačné kompetencie;
• Občianske kompetencie;
• Digitálna gramotnosť;
• Tímová práca;
• Analyzovanie a riešenie problémov;
• Kultivovaný a odborný písomný i ústny prejav;
• Pružnosť v myslení (adaptabilita, flexibilita, improvizačné spôsobilosti).

Stručná osnova predmetu

1. Úvodná prednáška - predstavenie jednotlivých okruhov prednášok; podmienky absolvovania predmetu
2. Teoretické prístupy štúdia európskej integrácii - realizmus, liberálnoidealistické prístupy, kritické prístupy, intergovernmentalizmus, neofunkcionalizmus
3. Formovanie EÚ ako medzinárodného aktéra - formovanie EÚ ako politickej entity; ústavno-právne vymedzenie politického systému EÚ; vývoj EÚ; rozširovanie EÚ
4. Inštitucionálna štruktúra EÚ -Európsky parlament; Európska komisia; Európska rada a Rada Európskej únie; poradné orgány EÚ
5. Exekutívna politika EÚ - teórie exekutívnej politiky; duálny výkonný charakter EÚ; kompetencie európskych inštitúcií;
6. Legislatívna politika EÚ - legislatívne rozhodovanie; minimálna víťazná koalícia; hlasovanie;
7. Súdna politika EÚ - vývoj a princípy; súdny dvor EÚ a jeho štruktúra; európske právo a princíp európskeho práva; vplyv Súdneho dvora EÚ
8. Verejná mienka a demokratický deficit EÚ - verejná mienka a jej význam; teória spoločenských základov politiky; sociálny základ politiky na EÚ úrovni; prieskumy verejnej mienky; demokratický deficit EÚ a demokracia a voľby
9. Jednotný trh EÚ - vytváranie jednotného trhu; politiky v rámci jednotného trhu; regulácia jednotného trhu; politika hospodárskej súťaže; environmentálna
politika; sociálna politika;
10. Hospodárska a menová únia - vývoj HMÚ; európsky menový systém; realizácia HMÚ; kríza a jej vplyv na HMÚ
11. Financovanie EÚ a jej politík - špecifiká a politický význam európskeho rozpočtu; reforma financovania; štruktúra rozpočtu; výdavky
12. Zahraničná politika EÚ - vývoj zahraničnej spolupráce; založenie Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky; inštitucionálne aspekty; zahraničná politika po Lisabonskej zmluve; vzťahy s globálnymi aktérmi

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

- povinný profilový predmet
- prednáška/seminár

- 3 hodiny týždenne
- Prezenčná metóda štúdia
- Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

• BROOKER, CH. a R. NORTH. 2006. Skryté dějiny evropské integrace od roku 1918 do současnosti. Brno : Nakladatelství Barrister&Principal. ISBN 80-7364-0260.
• DRULÁK, Petr. 2010. Teorie mezinárodních vztahů. 2.vyd. Praha : Portál. ISBN 978-80-7367-721-3.
• FIALA, P., O. KRUTÍLEK, M. PITROVÁ. 2018. Evropská únie. 3. vyd. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury. ISBN 978-80-7325-450-6.
• HIX, Simon. 2011. The Political System of the European Union. Houndmills : Palgrave Macmillan. ISBN 978-0230249820.
• JOHANSSON-NOGUÉS, E. a M. C. VLASKAMP a E. BARBÉ. 2020. European Union Contested. Foreign Policy in a New Global Context. Cham : Springer. ISBN 978-3-030-33237-2.
• KRNO, S., P. JUZA a M. PRÁZNOVSKÁ. 2021. Čína v súčasných medzinárodných vzťahoch. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave. ISBN 978-80-5720114-4.
• PRÁZNOVSKÁ, Monika. 2018. The Crisis in the European Union? In: Central and Eastern European Legal Studies = CEELS = CEELS. č. 1, s. 25-50. ISSN 23102705, • RESCHOVÁ, J., M. KINDLOVÁ, J. GRINC, O. PREUSS a M. ANTOŠ. 2019. Státověda: Stát. Jednotlivec. Konstitucionalismus. Praha : Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7552-696-0.
• ROSAMOND, Ben. 2000. Theories of European integration. 1. ed. Houndmills : Palgrave. ISBN 0-333-64716-5
• SYCHRA, Zdeněk. 2014. EMU Revisited: Proměna systému vládnutí v hospodářské a měnové unii. In PITROVÁ, Markéta. Postlisabonské procesy v Evropské unii. Brno : Masarykova univerzita. s. 185-213. ISBN 978-80-210-7777-5.
• WALLACE, H., M. POLLACK and A. YOUNG. 2010. Policy – Making in the European Union. Oxford : Oxford University Press. ISBN 978-0-19-954482-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický, český

Poznámky

- časová záťaž študenta: 150 hodín
Prezenčné (P): 36 hodín
Samoštúdium: 114 hodín